

Сарајево, 09.10.2017. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
02.10.2017.- 06.10.2017.**

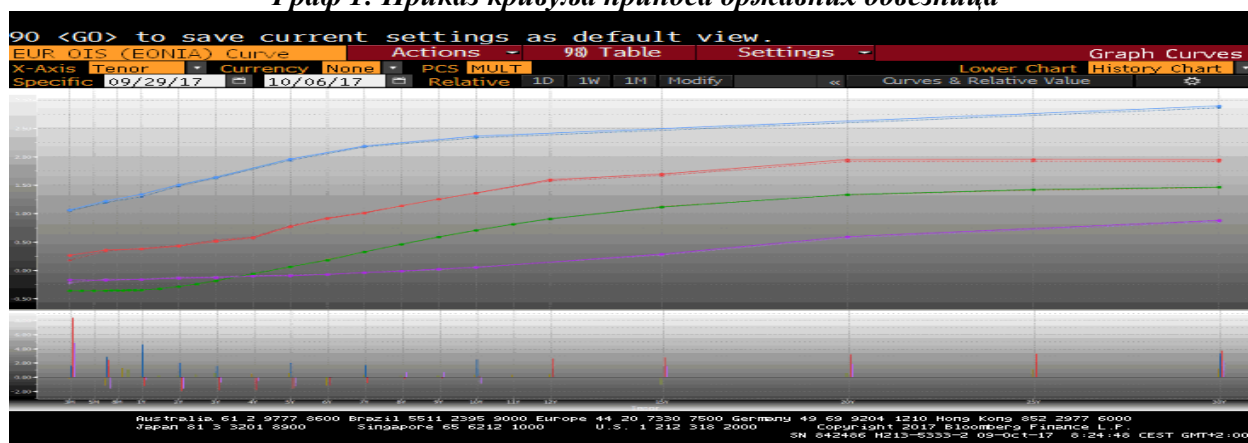
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	29.9.17	-	6.10.17	29.9.17	-	6.10.17	29.9.17	-	6.10.17	29.9.17	-	6.10.17
2 године	-0,69	-	-0,70	1,48	-	1,50	0,47	-	0,43	-0,12	-	-0,14
5 година	-0,27	-	-0,26	1,94	-	1,96	0,80	-	0,77	-0,08	-	-0,09
10 година	0,46	-	0,46	2,33	-	2,36	1,37	-	1,36	0,07	-	0,06

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	29.9.17	-	6.10.17
3 мјесеца	-0,699	-	-0,680
6 мјесеци	-0,767	-	-0,765
1 година	-0,717	-	-0,722

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 06.10.2017. године (пуне линије) и 29.09.2017. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

У фокусу тржишта су биле политичке неизвјесности у Шпанији, које су утицале на приличан раст приноса обвезница ове чланице еврозоне почетком протекле седмице. Ипак, до краја седмице због подијељених мишљења представника Каталоније око преузимања даљих корака у смислу проглашења независности, као и одлуке Уставног суда Шпаније да суспендује најављено саслушање у Парламенту о евалуацији резултата референдума, приноси шпанских обвезница су забиљежили приличан пад. Упркос томе, приноси шпанских петогодишњих и десетогодишњих обвезница су на седмичном нивоу забиљежили раст између 10,5 и 11 базних поена. Приноси сигурнијих обвезница еврозоне нису забиљежили битније промјене у односу на претходну седмицу. **Кредитна рејтинг агенција S&P је потврдила дугорочни рејтинг Шпаније (БББ+) с позитивним изгледима.** Иако је ова одлука донесена мало прије одржавања референдума о независности Каталоније, из S&P је саопштено да очекују да ће овај регион остати дијелом Шпаније, али да ће тензије и даље бити изражене између централне Владе и регионалне Владе

Каталоније. Из ММФ-а је упозорено да би криза у Каталонији могла дјеловати на шпанску привреду, која је током посљедњих година била једна од привреда еврозоне с најбољим перформансама.

Записник са септембарске сједнице УВ ЕЦБ је показао да су неки чланови сматрали да је утицај курса потцијењен приликом прогнозирања. Такође, наведено је да је расправљано о сценаријима као што су мање смањење обима програма квантитативних олакшица уз краће продужење рока, у поређењу са сценаријом већих смањења овог програма уз дуже продужење рока трајања програма. Bloomberg је објавио да подаци ЕЦБ-а показују да је просјечно доспијеће њемачких обвезница које ова институција купује путем програма квантитативних олакшица у септембру повећано на 6,56 година са 5,79 година из претходног мјесеца. Поређења ради, просјечно доспијеће ових обвезница је у мају забиљежило рекордно ниску вриједност од 3,99 година. ЕЦБ је најавила да ће од следеће године од банака у еврозони захтијевати да држе довољно готовине у својим билансима током наредних неколико година као покриће за 100% кредита с лошим перформансама. Агенција за статистику Француске, INSEE, је објавила да су растуће инвестиције отвориле пут да привредни раст Француске ове године забиљежи најбржи раст од 2011. године, па се тако прогнозира раст од 1,8%.

Француска је емитовала осмогодишње (0,46%) и десетогодишње (0,88%) обвезнице, као и обвезнице с роком доспијећа од 30 година (1,82%). Шпанија је емитовала обвезнице с роком доспијећа од 12 година по приносу од 1,867%, што је за 50 базних поена више у поређењу с аукцијом десетогодишњих обвезница одржаном 20. септембра. Шпанија је емитовала и петогодишње обвезнице по приносу од 0,53%. Француска је емитовала тромјесечне (-0,588%) и шестомјесечне (-0,629%), Белгија тромјесечне (-0,652%) и шестомјесечне (-0,622%), Холандија шестомјесечне (-0,711%), а ESM шестомјесечне (-0,63%) трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености – ЕЗ	АВГ	9,0%	9,1%
2.	Стопа незапослености – Италија (прелим.)	АВГ	11,2%	11,3%
3.	Стопа незапослености – Ирска	СЕП	-	6,1%
4.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000)	СЕП	21,5	27,9
5.	PMI композитни индекс– ЕЗ	СЕП	56,7	55,7
6.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г)	АВГ	2,3%	2,0%
7.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	АВГ	2,6%	2,3%
8.	Однос дуга и БДП-а – Италија (квартално)	II квартал	-	2,4%
9.	Биланс буџета – Француска (у милијардама EUR)	АВГ	-	-93,0
10.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	АВГ	1,0%	1,8%
11.	Фабричке поручбине – Њемачка (Г/Г)	АВГ	4,7%	7,8%
12.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	АВГ	0,8%	-0,5%

САД

Приноси америчких обвезница су током протекле седмице забиљежили раст за два до три базна поена на седмичном нивоу. Амерички акцијски индекси су током трговања у четвртак забиљежили рекордно високе нивое, те је Dow Jones повећан на ниво од 22.775,39 поена, а индекс S&P 500 на ниво од 2.552,07 поена.

Крајем протекле седмице објављен је податак о смањењу стопе незапослености на најнижи ниво од фебруара 2001. године, али су подаци о промјени броја запослених по секторима били знатно лошији од претходних и од очекивања. Иако су учесници на тржишту очекивали да ће временске непогоде неповољно утицати на америчко тржиште рада, овако значајно смањење промјене броја запослених по секторима није било очекивано. Неколико Федових званичника је током протекле седмице дало изјаве о будућности Федове монетарне политике, према којима већина подржава још једно повећање референтне каматне стопе до краја ове године. Међутим, предсједник Феда из Минеаполиса Kashkari је нагласио да би за даље повећање референтне каматне стопе требало сачекати да стопа темељне инфлације достигне 2% на годишњем нивоу. Поред коментара о

монетарној политици, поједини Федови званичници су упозоравали на утицај најављеног смањења пореза на привреду САД, о чему ће се наредна два до три мјесеца расправљати у америчком Конгресу. Према мишљењу предсједника Феда из Сан Франциска Williamsa и предсједника Феда из Даласа Karlana смањење пореза би могло краткорочно подстаћи економски раст САД, али би га угрозио у дугом року, уколико истовремено не буде праћен повећањем продуктивности и потенцијала америчке привреде.

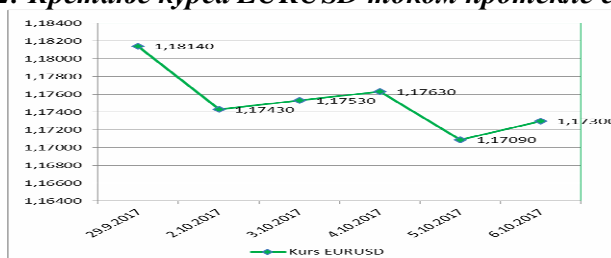
Пажња учесника на финансијским тржиштима је усмјерена на то ко ће бити нови предсједник Федералних резерви. Кандидати који се спомињу за ове функције су актуелна предсједница Феда Janet Yellen, актуелни члан Федовог Одбора гувернера Jerome Powell, економски савјетник предсједника САД Gary Cohn, економиста John Taylor и економиста Kevin Warsh, који према тренутним очекивањима има највише шанси да буде именован на ову функцију. Предсједник САД Trump би током наредне двије до три седмице требало да америчком Конгресу да коначан приједлог имена наредног предсједника Феда.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености СЕП	4,4%	4,2%	4,4%
2.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору СЕП	80.000	-33.000	169.000
3.	Промјена броја запослених у приватном сектору СЕП	74.000	-38.000	164.000
4.	Промјена броја запослених у прерађивачком сектору СЕП	10.000	-40.000	41.000
5.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г) СЕП	2,5%	2,9%	2,7%
6.	Индекс фабричких поруџбина (М/М) АВГ	1,0%	1,2%	-3,3%
7.	Индекс поруџбина трајних добара (М/М) АВГ	1,7%	2,0%	-6,8%
8.	Потрошња грађевинског сектора (М/М) АВГ	0,4%	0,5%	-0,6%
9.	PMI услужног сектора СЕП	55,1	55,3	56,0
10.	ISM услужног секотра СЕП	55,5	59,8	55,3
11.	PMI индекс прерађивачког сектора СЕП	53,0	53,1	52,8
12.	ISM индекс прерађивачког сектора СЕП	58,1	60,8	58,8
13.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 30.СЕП	265.000	260.000	272.000

Током протекле седмице USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD смањен са нивоа од 1,1814 на ниво од 1,1730.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Аналитичари Маркита сматрају да економија Велике Британије наставља благи раст, позивајући се на анализу три показатеља PMI (радноинтензивни сектор, грађевински сектор и услужни сектор), на основу чега очекују да ће у трећем кварталу економија Велике Британије вјероватно забиљежити раст од 0,3% квартално, колико је било забиљежено и у другом кварталу.

Економиста Маркита Williamson је изјавио да анкете показују да се економија бори са нежељеном комбинацијом пригушеног раста и раста цијена, наглашавајући да ће ценовни притисци у будућности појачати очекивања да ће BoE убрзо повећати референтну каматну стопу. Из рејтинг агенције Standard & Poor's је саопштено да су прилично скептични по питању потребе Велике Британије да повећа референтну каматну стопу убрзо, те да су скорији коментари BoE можда осмишљени да подстакну раст GBP и ублаже инфлаторна очекивања.

Члан MPC BoE McCafferty је изјавио да је BoE редуцирала могућности „нежељених изненађења“ на тржиштима, сигнализирајући могућност да би убрзо могла повећати референтну каматну стопу први пут у посљедњој деценији. Записник са сједнице MPC BoE у септембру сугерише да званичници разматрају повећање каматне стопе у наредним мјесецима, што је утицало да тржиште драстично појача очекивања раста каматних стопа.

BoE је током протекле седмице предложила 2019. годину као почетну годину за захтјеве који су усмјерени ка осигурању подружница страних банака у Великој Британији да могу финансирати своју реконструкцију у кризи, избегавајући јавно спашавање. Из BoE је упозорено да би се „материјалне подружнице“ које чини минимално 5% ризиком пондерисане активе, оперативног прихода или изложености дугу банкарске групе, могле суочити с тражњом за ресурсима за покриће губитака у суми која је изнад њихових капиталних захтјева.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI радноинтензивни сектор СЕП	56,2	55,9	56,7
2.	PMI грађевински сектор СЕП	51,1	48,1	51,1
3.	PMI услужни сектор СЕП	53,2	53,6	53,2
4.	PMI композитни индекс СЕП	53,8	54,1	54,0
5.	Halifax цијене кућа (М/М) СЕП	0,0%	0,8%	1,5%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,88200 на ниво од 0,89814, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3398 на ниво од 1,3066.

ЈАПАН

BoJ је објавила резултате истраживања који показују инфлаторна очекивања међу компанијама у Јапану. Инфлаторна очекивања су остала непромијењена, те износе 1,1% за наредних 3 и 5 година. У овој години компаније очекују да би инфлација могла износити 0,7%, што је испод очекивања BoJ од 0,8%.

Вицегувернер BoJ Nakaso је изјавио да сматра да овог пута постоји више разлога да се вјерује да се економија Јапана приближава циљу. Он је истакао да су коначно инфлаторни притисци динамизирани у економији која је дуго „патилa“ под притисцима дефлације и да постоји могућност изградње инфлаторних притисака. Побољшање продуктивности рада, које тренутно постоји у Јапану, је управо оно што јапанске реформе требају, а да запосленост која се налази близу пуне запослености, заједно с експанзивном монетарном политиком, треба да ублажи трошкове који би иначе пратили структурне реформе.

Плате радника Јапана, номиналне и реалне, су током августа повећане. Посебно је важно поменути да су реалне плате у августу биљежиле раст први пут у посљедњих осам мјесеци.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

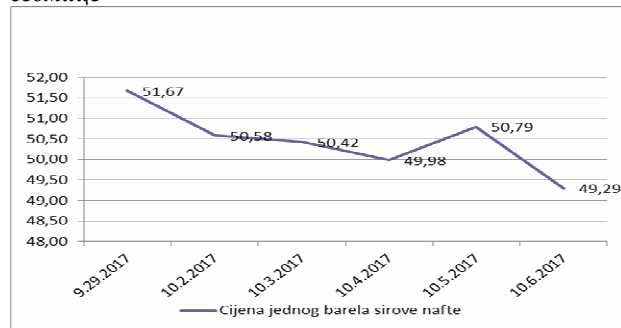
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Пов. великих компанија радноинтензив.сектораIII квартал	16	19	15
2.	Пов.малих компанија радноинтензив.сектора III квартал	8	10	7
3.	PMI радноинтензивни сектор F СЕП	-	52,9	52,6
4.	PMI услужни сектор СЕП	-	51,0	51,6
5.	Монетарна база (Г/Г) СЕП	16,7%	15,6%	16,3%
6.	Повјерење потрошача СЕП	43,5	43,9	43,3
7.	Реални раст плата (Г/Г) АВГ	0,1%	0,1%	-1,1%
8.	Водећи индекс Р АВГ	107,1	106,8	105,2
9.	Коинцидирајући индекс Р АВГ	117,5	117,6	115,7

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио благо смањење са 132,92 на ниво од 132,16. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY повећан са нивоа од 112,51 на ниво од 112,65.

НАФТА И ЗЛАТО

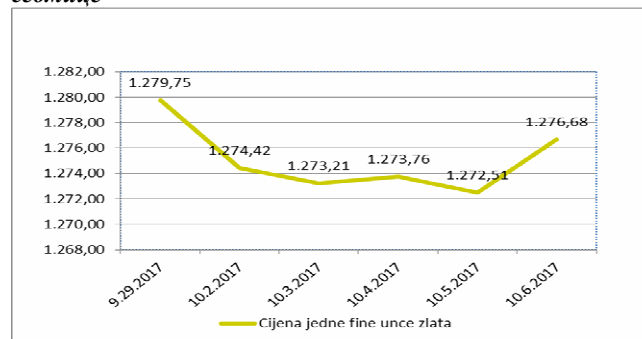
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 51,67 USD (43,74 EUR). Током трговања истог дана цијена нафте је смањена за око 2% на дневном нивоу под утицајем објављивања података о благом повећању обима производње нафте у Саудијској Арабији, Либији и Нигерији. Током наредна два дана цијена овог енергента није биљежила значајне промјене, иако су у сриједу објављене информације о томе да су америчке залихе нафте смањене у претходној седмици за око 6 милиона барела на седмичном нивоу, што је готово 9 пута веће смањење од очекиваног. Поред тога, објављена је и информација о повећању извоза нафте из САД на рекордно висок ниво од 2 милиона барела дневно. Цијена нафте је у петак смањена на најнижи ниво у посљедње три седмице, јер су инвеститори у ишчекивању анализе утицаја актуелних временских неприлика у Мексичком заливу на производњу нафте у овој области, те је на затварању тржишта цијена барела сирове нафте износила 49,29 USD (42,02 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.279,75 USD (1.083,25 EUR). Након што је почетком протекле седмице цијена злата забиљежила смањење за око 0,42% под утицајем повећане тражње за ризичнијом финансијском активом, до краја трговања у четвртак није биљежила значајне промјене. Основни разлог за смањење тражње за овим племенитим металом су очекивања да ће Фед до краја године још једном повећати каматну стопу, као и позитивни изгледи о кретању привреде САД, који су утицали и на то да су амерички акцијски индекси током протекле седмице наставили да биљеже рекордно високе нивое. Поред тога, умањена је забринутост инвеститора о могућности даље ескалације конфликта између САД и Сјеверне Кореје, односно очекивања да ће ова земља користити нуклеарно оружје. Међутим, објављивање неповољних података о смањењу броја запослених по секторима у САД је током трговања у петак утицало на раст цијене злата, која је на затварању тржишта износила 1.276,68 USD (1.088,39 EUR) по једној финој унци.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјелјење за банкарство

Одрнцање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.